

Spoštovani predsednik Republike,
spoštovani predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije,
spoštovani predsednik Evropskih olimpijskih komitejev,
spoštovani predsednik Evropske atletske zveze,
cenjeni visoki gostje,
drage Novomeščanke in Novomeščani,

ko pomislim na Leona Štuklja, pomislim na človeka, ki se je leta 1936 rokoval z Jessejem Owensom v Berlinu, leta 1996 pa mu je Bill Clinton navdušeno ploskal v Atlanti. Ko so olimpijci različnih generacij z vseh celin pred očmi celega sveta prišli na oder, jih je uradni napovedovalec pozdravil z besedami pesnika Edgara Allana Poeja:

»Sanjali so sanje, ki si jih noben smrtnik ni drznil sanjati pred njimi.«

Naš najuspešnejši slovenski olimpijci je sodeloval na treh olimpijskih igrah, v Parizu leta 1924, Amsterdamu 1928 in v Berlinu 1936 in na njih osvojil sedem medalj: dve zlati v Parizu, zlato in dve bronasti v Amsterdamu ter srebrno v Berlinu.

Le kako bi ne slavili tega moža, le kako bi se ne klanjali njegovemu spominu?

Leon. Le on.

In kako se mu lahko poklonimo danes, sto dvajset let po njegovem rojstvu in stoletje po njegovih prvih uspehih? Po njegovem stoletju.

Tako, da smo staremu prostoru dali novo streho in vsebino, velodromu nebo, športnikom nov dom in izziv, Novomeščanom in Novomeščankam pa nov ponos.

Ko bodo prihodnjič tu mimo kolesarili najboljši svetovni kolesarji – in mnogi med njimi zagotovo tu tudi prej trenirali – jih bo prešinilo: v tem mestu se rojevajo olimpijci, ki si drznejo sanjati še nesanjane sanje.

Ko bodo tod mimo prihodnje leto spet tekli maratonce, bodo že vedeli, da se za steno prve atletske dvorane s krožno tekaško stezo v Sloveniji rojevajo novi sprinterji: oboje rabimo, vzdržljive maratonce in bliskovite sprinterje.

Novomeščani ne jurišamo le na nebo.

Gremo tudi v globino – z bodočim novomeškim bazenom – in v širino, z nacionalnim triatlonskim centrom. Poznavalci mi pravijo, da v krogu 500 km ni primerljive športne infrastrukture.

Na takih širjah in daljah, na takih krogih želimo tekmovati in zmagovati: širokih, čezmejnih, odprtih za vse ljudi odprtega duha in širokega srca. Njim Novo mesto odpira svoja vrata, saj ve, da se iz takšnih širokih dalj rojevajo zlata priznanja in zvezde.

Ko pa bodo tu mimo hodili pomladni pohodniki, se bodo morda spomnili, da je bila ena novomeška pomlad nekaj prav posebnega. Tista, ko so na novomeški gimnaziji v istih klopih sedeli olimpijci Štukelj in pesnika Jarc in Podbevšek – in da je vsak od njih po svoje vzgibal svet.

Za prvo javno gimnazijo v srednjeevropskem prostoru smo Novomeščani dobili dekret Marije Terezije že leta 1746 – skoraj pol stoletja pred francosko revolucijo. Tudi zato, ker so bili meščani pobudniki in financerji:

ker so vedeli, kaj hočejo, ker so si drznili sanjati!

Vsem njim, pomladnikom in sanjačem, sprinterjem in maratoncem, bi naš Leon prav po pesniško rekel:

“Stoječa voda se pretvarja v mlako. Samo neumorna delavnost nas reši, samo resno delo nas očuva in dvigne. Samo v gibanju živimo.

Samo delovanje, ponavljano vsak dan, nam zagotavlja življenje in svobodo!«

Mu lahko rečemo »naš«? Pa še kako!

Govorimo o skromnem rojaku, ki je sredi olimpijske ceremonije, ko je sedel med samimi zmagovalci, pomislil na svoje in svoj kraj. Zahrepenel je, da bi bil čimprej

»med njimi, v mojem ljubljnem rodnem mestu in v tistem skromnem domačem okolju, iz katerih sem se naenkrat prebil do dveh zmag: do svojega poklica in do olimpijskega zmagovalca.

V duhu sem objel te moje drage Novomeščane in jih s prelepim občutkom pritisnil na moje srce. Bil je nepopisno lep in sproščujoč občutek.«

Pozorno mu prisluhujemo: o dveh zmagah govori: o olimpijski in o zmagi svojega poklica. Sodnik je bil, a ni mu bilo vedno dano soditi. Tudi zato ne, ker si ni pustil vzeti svojih sanj, ki si jih drugi smrtniki ne drznemo sanjati.

Takemu junaku smo se poklonili ob njegovi stoletnici – in takemu junaku danes, ob 120-letnici rojstva, pnemo slavalok namesto stropa.

Do zvezd bi radi segli z njim, saj je on že tam.

Drobna, a bleščeča zvezda – kot je bil tisti drobni možic poskočnega koraka na stadionu v Atlanti. Cel svet nam ga je tedaj zavidal, najstarejšega živega zlatega olimpcionika.

Takšne zvezde, takšne zgodbe kot je njegova, so naša spodbuda, naša vodnica in naš smerokaz.

V Novem mestu znamo biti svetovni prvaki, a vseeno ostati bleščeče skromni: sestavljamo svetovne avtomobile in avtodome, proizvajamo svetovna zdravila, snemamo svetovne filme, režiramo svetovne predstave ...

Svet se prihaja k nam učiti fotografirat in igrat jazz; odkrivat, kdaj smo prešli z brona na železo in kako gremo z bencina na elektriko.

Od naše skupne 650-letnice se pospešeno krepim ponos na uspešnost našega mesta in zavedanje, da živimo unikatno zgodbo. Bolj ko je unikatna, več ljudi bi jo rado ne samo bralo in doživelo, ampak pisalo z nami in jo dobesedno živelo.

Postajamo okolje, v katerem je prijetno bivati, delati, se učiti in zabavati.

In ja, prihajajo tudi v mesto Leona Štuklja, v mesto športa.

Odlikuje nas širina različnih športov, v katerih je vključenih nadpovprečno veliko mladih in v katerih številni novomeški posamezniki in ekipe ponovno izstopajo.

Zato se velja vedno znova spomniti naših pomladnikov in olimpcionikov, naših sokolov in skavtov, naših upornic in tabornic, naših Jakcev in Jarcev, naših Andrijaničev in Levičnikov, naših Robarjev in Bergerjev, naših Pavčkov in naših Primicevih Julij ... In ja, našega Leona. Novomeškega, svetovnega, olimpijskega prvaka. Hvala mu in hvala vam!

Srečno, Novo mesto!